

עליית יהודי אתיופיה 'עוד מעט, עוד קצת': על געגוע וכמיהה

ייחודי – unique
קהילה – congregation
להיערך – to prepare
טקס – ceremony
ברית – Covenant
פסגה – summit
פורש – spreads
משתחוה – bows
to blow a horn – to blow a horn
כמיהה – yearning
מציינים – mark
המעמד – event
המשקיפה – overlooking
התנפצות – shattering

חג הסיגד, החל בכ"ט בחשוון, 50 ימים לאחר יום הכיפורים, הוא מהחגים הייחודיים של 'ביתא ישראל' – קהילת יהודי אתיופיה. באתיופיה נהגו להיערך לקראתו במשך ימים רבים: בצום והיטהרות, בהכנת בגדים מיוחדים לחג ובשחיטת כבשים ופרות לתפילה ולשכירת הצום. טקס חידוש הברית העומד במרכזו של החג נערך על פסגת הר גבוה: הקס (הכהן) הראשי קורא ברוב עם פסוקים נבחרים מהמקרא, הקהל חוזר על המילים, פורש ידיו לשמים ומשתחוה. בסיום הטקס תוקעים בחצוצרות ומתפללים לחגוג ב'שנה הבאה בירושלים'. הכמיהה לשוב לירושלים והדאגה לשלומה של העיר הן מוטיבים מרכזיים בתפילות חג הסיגד. מאז עלייתם לישראל בשנות השמונים, מציינים 'ביתא ישראל' את החג בעלייה לרגל לירושלים. תחילה צוין המעמד המרכזי בהר ציון ובכותל. כיום מתקיים הטקס בטיילת ארמון הנציב (שרובר), המשקיפה על הר הבית. משנת 2008 התקבל יום הסיגד בחוק כאחד החגים הרשמיים בישראל.

בדף זה נעסוק בגעגוע ובכמיהה, ובהתנפצותם אל מול המציאות. נעמוד על המעבר מתפילות הגעגוע והכיסופים לירושלים האידאלית, אל התפילה הנערכת בירושלים הממשית. הדף נערך בשיתוף עם 'הלל' תל אביב

היהודי הנודד - געגוע לישראל

מתוך קטסטרופה היסטורית שהחריב טיטוס מלך רומי את ירושלים וגלה ישראל מארצו נולדתי אני באחת מארצי הגולה, אבל בכל עת תמיד דומה הייתי עליי כמי שנולד בירושלים... מתוך נאומו של ש"י עגנון בטקס קבלת פרס נובל לספרות, 1966

לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו, ולא חדל מתפילה ומתקווה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חירותו המדינית. מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהאחז במולדתם העתיקה. מתוך מגילת העצמאות

- איזו תודעה קיומית מתארים הקטעים הללו? עד כמה תודעה זו מאפיינת לדעתכם את העם היהודי? חשבו על דוגמאות נוספות המבטאות תודעה זו.
- כיצד השפיעה הקמת מדינת ישראל על הציפייה והגעגוע לארץ ישראל, ומה מקומם כיום? מה תחושתכם ביחס לתודעה זו?

כמיהת יהודי אתיופיה לירוסלם

מרחוק ישתחו לירושלים הקדושה

סיפרו לנו שירושלים כולה עשויה זהב. שאפילו המדרכות בה עשויות זהב. והאנשים שמתגוררים שם, כולם יהודים החיים בשלום ונרעות, והם מחכים לנו, האחים היהודים. וכשנגיע לשם, יקבלו אותנו בשמחה, ונהייה חלק מהמשפחה הגדולה... למשמע דברים אלו היינו מתמלאים שמחה ותקווה שאכן היום הזה יגיע.

גילה ביטאולין, בתוך מ' ולדמן (עורך) הגדת יציאת אתיופיה, תל אביב תשס"ה, עמ' 86

החלום התממש? התנפץ?

province, territory – מחוז
had an opinion – עמדתו על דעתי
betraying – בוגדת

wide open spaces – מרחבים
materialism – חומרנות

עמוק אל תוך הלילה, החלה הצעידה. שלום לך כפרי, שלום לך מחוז ילדו, שלום לך עולם, אותך ראיתי מאז שעמדתי על דעתי. אני לא בוגדת בכם, אני רק הולכת לארץ אבותי, לארץ החלומות, אתגעגע אליכם.

אשרה דסלה, בתוך מ' ולדמן (עורך) 'הגדת יציאת אתיופיה', תל אביב תשס"ה עמ' 19

אני מאד שמח שעלינו לישראל. יש לי עדיין הרבה געגועים לאתיופיה וחסרים לי החיים החופשיים, המרחבים הפתוחים בטבע, והחיים בחוג המשפחה. באתיופיה היתה הרגשה של אחדות בקרב היהודים, דבר שלא מורגש בארץ... אהבתי את החיים בטבע... לא היה צריך לקנות כל דבר והיתה הרבה פחות חומרנות.

שיגא נגוסה, בתוך מ' ולדמן (עורך) 'הגדת יציאת אתיופיה', תל אביב תשס"ה עמ' 134

proverb – פתגם
bitter seeds – גרעינים מרים

• לאיזו ארץ מתגעגעים הדוברים?

• פתגם אתיופי טוען: 'הגרעינים המרים אצל אמא – טובים מארוחה נהדרת אצל זר'. מהי לדעתכם ארץ האם, ה'מולדת', עבור הדוברים? ומהי 'ארץ החלומות'?

המסע לארץ ישראל / מילים: חיים אידיסיס, לחן: שלמה גרוניך

מגן בזכויות יוצרים

מאתיופיה לירושלים, מדליה ממלכתית בהנפקת החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות. עיצוב: יוסף אליאס ועלמו אישטה
© זכויות יוצרים שמורות לחברה הממשלתית למדליות ולמטבעות

משגיח – protects
דל – meager

מאמץ – effort
החזק מעמד – hold on
אבד – was lost
תנים – jackals
מרגיעה – calming down

נגאל – we will be freed, redeemed
תקפו שודדים – bandits attacked
חרב – sword
עדי – my witness

יתגשם – will come true,
materialize
תעלמי – disappear
לשכנע – to convince

הביצוע לשיר:

<http://www.youtube.com/watch?v=4FjtD3mKrlE>

ה'רח משגיח מעל,
על גבי שק האכל הדל,
המדבר מתחתי, אין סופו לפני
ואמי מבטיחה לאחי הקטנים:
עוד מעט, עוד קצת,
להרים רגלים,
מאמץ אחרון לפני ירושלים.
אור ירח, החזק מעמד,
שק האכל שלנו אבד,
המדבר לא נגמר, יללות של תנים
ואמי מרגיעה את אחי הקטנים:
עוד מעט, עוד קצת,
בקרוב נגאל,
לא נפסיק ללכת לארץ ישראל.
ובלילה תקפו שודדים
בסכין, גם בחרב חדה,
במדבר דם אמי, ה'רח עדי
ואני מבטיחה לאחי הקטנים:
עוד מעט, עוד קצת,
יתגשם החלום,
עוד מעט נגיע לארץ ישראל.
ב'רח דמויתה של אמי
מביטה בי, אמא, אל תעלמי;
לו היתה לצדי, היא היתה יכולה
לשכנע אותם שאני יהודי.
עוד מעט, עוד קצת,
בקרוב נגאל,
לא נפסיק ללכת לארץ ישראל.
עוד מעט, עוד קצת,
להרים עינים,
מאמץ אחרון לפני ירושלים.
חיים אידיסיס, המסע לארץ ישראל

© זכויות יוצרים שמורות למחבר ולאקו"ם <http://www.acum.org.il>

אילו קשיים מתוארים בשיר המסע?

- נסו להשוות בין הקשיים המתוארים בדרך, ובין הקשיים המתוארים לאחר ההגעה ליעד הנכסף.

קשיים - difficulties
להשוות - to compare
ליעד הנכסף - longed for
destination

מבודדת - isolated
מנותקת - disconnected
גחלת - glowing ember
מחזה - sight
משתוממים - astonished
יפי תואר - beautiful
השתחו - to prostrate
רעדה - shook
פעורי פה - open mouthed
קרועי עיניים - open eyed
והלומי לב - pounding hearts
השקיעה - invested
משאבים - resources
ניכרים - significant
נסתייע - was not successful
בבושה ובכלימה - with shame
הידעצתי - was shocked
דחייה - rejection
ביזיון - disgrace
מצדיעים - salute
מכורה - homeland

העזנו - dared
הרכנו - we bowed
התאכזבתי - was
disappointed
ערימות - piles
חול - sand

תמימה - שלמה
פורח - dissipating
disappearing
נהרס - destroyed

"...קהילה יהודית מבודדת. בארץ הררית רחוקה. כשביטא ישראל מנותקת מבית ישראל. לבדם במשך מאה דורות שמרו על גחלת ישראל..."

זו הייתה יציאת מצרים חדשה... לא היה כמחזה הזה. הטייסים האמריקאיים עצמם עמדו משתוממים ומופתעים. גם עיניהם כמו עינינו לא נשארו יבשות כאשר העולים החלו לרדת ממטוסיהם. משפחה אחר משפחה, ובתוך ילדים יפי תואר... משרגלם דרכה על הארץ הם השתטחו עליה והחלו לשאת תפילה. אינני יודע אם הארץ רעדה. אבל אני בטוח שההיסטוריה רעדה. ואנחנו עמדנו פעורי פה, קרועי עיניים והלומי לב למראה הנס הזה... דבר כזה לא קרה לאף עם אחר...

ישראל השקיעה משאבים ניכרים לעלייתה ולקליטתה של קהילת ביתא ישראל. לצערי, הדבר לא נסתייע. הקליטה בארץ הייתה מלאת קשיים. נגרם צער לעולים. צער שעלינו לתקנו בעתיד. ההתלהבות הגדולה שהייתה במדינה לא תורגמה לשפת המעשים. עלינו לפעול במלוא הכוח... שמעתי בבושה ובכלימה על גן הילדים "אוצר החיים" בבאר שבע... והזדעזעתי לא פחות מדחייתם של ילדים אתיופים מבית ספר בפתח תקווה. האפליה היא ביזיון לתורת ישראל, והיא בושה למדינת ישראל... יש, וצריך שתהיה, רק ישראל אחת שווה וצודקת לכולם... היום, יום ירושלים, הוא היום בו אנו עומדים יחד ומצדיעים לאלה שיצאו לדרך ועשו ונפלו במסע ההיסטורי הזה. ירושלים, עליה חלמו, מצדיעה בכבוד לנופלים. היא מברכת את שובם של אחינו למכורתם. את הצער לא נשכח. ועל הצרות עלינו להתגבר..."

מתוך נאום נשיא המדינה שמעון פרס בטקס האזכרה הממלכתי לנספים במסע לארץ, ביום ירושלים התש"ע

- על ירושלים לא העזנו לחלום כעל מקום שניתן להגיע אליו... רק מותר היה לחלום... אמרו לנו שאנחנו נוסעים לירושלים. מה פתאום לוד? בסופו של דבר הרכנו את ראשנו ונישקנו את האדמה. גם לוד היא אדמת קודש, אמרנו. האמת? קצת התאכזבתי. הרי חיקיתי לראות ארץ זבת חלב. כך בכל אופן הבטיחו לנו. ומה ראיתי? ערימות של חול.

ב' מאיר, חלום בין סורגים: סיפורם של אסירי ציון מאתיופיה, ירושלים תשנ"ח עמ' 29

- הלוואי הלוואי כאן בארץ היו ממשיכים באותה אמונה. אני אומר לכם, אמונה תמימה, ממש מכל הלב. כשהמנהיג הקייס אומר "זה אסור" אז זה אסור. אין דבר כזה חילוני, דתי. למעשה, כל החלום, כל התקוות, כל מה שחשבנו, הכול ממש כמו אוויר פורח. זה לא אותה ירושלים שאנשים חשבו עליה... הכל נהרס כאן.

הרב יוסף הדנה. בתוך: אתיופיה ויהודי אתיופיה: אז, היום ומחר תל-אביב 2002, עמ' 32

האם החלום העתיק התממש?

- מהן לדעתכם הסיבות להתנפצותו של החלום?

מעובד על פי:

<http://midreshet.org.il/pageview.aspx?id=1708&print=yes#UserForm>

הביתה הלוך חזור

מילים ולחן: עידן רייכל

אתה רואה איך זה מרגיש בבית
אתה חושב שאני לא
אבל בפנים לפעמים נזכרת
שגם אני מפה

אני רואה איך שאתה פורח
אתה חושב שאני לא
אבל גם לי מתחת יש עוד שורש
וגם אני מפה

עכשיו נוסעים הביתה הלוך חזור
עכשיו עוצרים בדרך, עכשיו אפשר לבחור
לשאול על סוף, על התחלה
על שיהיה ושהיה
על שהייתי יכולה להיות וגם אתה

אתה רואה איך זה מרגיש בבית,
אתה חושב שאני לא,
אבל בפנים לפעמים נזכרת
שגם אני מפה

עכשיו נוסעים הביתה...

<https://www.youtube.com/watch?v=-RmnOI2UoF8>

צילומים באדיבות ענת סיקלי

- אילו מרכיבים במסע מאתיופיה, על פי דברי הכותב, מבטאים את זהותם היהודית של עולי אתיופיה? כיצד?
- כיצד, לדעתכם, תחושה עמוקה זו של שייכות לעם ישראל משפיעה על זהותם של יהודי אתיופיה? נמקו
- בחרו שתיים מן ההגדרות הבאות למושג "זהות יהודית" והסבירו באמצעותם את מרכיבי הזהות של יהודי אתיופיה, כפי שמשתקף מן הדברים.

תיקון של מצב הגלות. הם חשו כ"חלק השב אל השלם", כ"טיפה השבה אל הים" והאמינו כי בישראל ירגישו שלמים יותר. הם דמיינו את ישראל כארץ זבת חלב ודבש, ואת הישראלים כצדיקים, שחורי עור, לובשי לבן, שומרי שבת כולם. הם ראו את המוות הרב במסע, במיוחד בסודן, כחלק ממסלול היטהרות ובחירה של הראויים להגיע לארצו של האל, והרגישו שקנו, באמצעות סבלם כיחידים וכקהילה, כרטיס כניסה לישראל. גם התפתחה אצלם תפיסה עצמית של אנשים גיבורים ובעלי כוחות שעמדו באתגר המסע.

מתוך: המיתוס הפרטי של יהודי אתיופיה. מחבר: ד"ר גדי בן עזר (פסיכולג קליני וארגוני, העובד עם עולי אתיופיה). הספריה הוירטואלית של מט"ח: <http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=11003>

העולים מאתיופיה רואים את המפגש עם ישראל דרך משקפי המסע שלהם מאתיופיה. המשמעות של המסע הופכת למרכיב מרכזי בזהותם... זהות יהודית, סבל וגבורה - התגבשו במסע לדימוי מרכזי אחד: הדימוי של יציאת מצרים. יהודי אתיופיה חשים כי המסלול שהם עוברים מהווה חזרה על המסלול שעשו אבותיהם בני ישראל. כמו ביציאת מצרים גם הם מונחים על ידי האל, הולכים לארצו וניזונים מעזרתו ומכוחו לדאוג להם. גם הם, כבני ישראל, נאבקים באויבים בדרך, ובקשיים הפיזיים... יהודי אתיופיה באו לישראל עם זהות יהודית מגובשת ומחוזקת, ועם התחלה של זהות ישראלית. הם חשו כמי שמשחזרים את הסיפור המיתי הקדמון של יציאת מצרים ורואים את בואם לישראל כ"חזרה", "שיבה",

צילום באדיבות ענת סיקלי

מאוד קשה להגדיר זהות. מאוד קשה להגדיר יהודית. בריבוע קשה להגדיר זהות יהודית. ניתן לומר בקיצור כך: זהות מורכבת מתודעה וממעשים. התודעה, שהיא הצד הפנימי, מתייחסת לדרך בה אתה תופס את עצמך. לפיכך זהות יהודית היא תודעה של אדם שהוא יהודי, וקבלת החלטות לאור העובדה הזו. המעשים הם כלי הביטוי החיצוניים של זהות זו. התנהגות לאור היהדות היא התנהגות לאור התורה, המצוות, הנבואה, המסורת, הדברים שהתחדשו בדורות, ודרך ארץ בסיסית שקדמה לתורה. לפיכך זהות יהודית היא צירוף של תודעה ומעשים הנובעים מהמגע המתמיד שבין האדם לבין היהדות.

תשובה לשאלה מאת הרב יובל שרלו:
<http://www.moresheet.co.il/web/shut/print.asp?id=35837&kod=&modul=15&codeClient=58>

צילום באדיבות ענת סיקלי

בשם יהודי אני קורא למי שרואה עצמו יהודי וכן למי שנאלץ להיות יהודי. יהודי הוא אדם המודה ביהדותו. מודה אני בפני הרבים, הרי זה - בדרך כלל יהודי מתוך בחירה. מודה בפני נפשו בלבד, הרי זה יהודי מתוקף גורלו. אינו מודה בשום קשר אל העם היהודי, לא ברבים ולא בסתר ייסוריו, אין הוא יהודי אף אם ההלכה רואה אותו כיהודי מפני שנולד לאם יהודיה. יהודי, לפי גירסה לא-הלכתית זו, הוא כל אדם הבוחר בשותפות-גורל עם יהודים אחרים או נדון לשותפות-גורל כזו. ועוד: להיות יהודי, משמעו כמעט תמיד לקיים יחס נפשי אל עברם של היהודים. ויהי יחס של גאווה,

או של מועקה, או של גאווה עם מועקה, ויהי בוש, ויהיה מרי, ויהי גאווה או געגועים. ועוד: להיות יהודי, משמעו כמעט תמיד לקיים יחס אל ההווה היהודי: ויהי היחס הזה חרדה או ביטחון, ויהיה גאווה על הישגיהם של היהודים או בוש על מעלליהם או רצון להטות אותם מדרכם או צורך נפשי להיצמד אל דרכם.

ואחרון: להיות יהודי פירושו לחוש כי במקום שבו רודפים יהודי על היותו יהודי - מתכוונים אליך.

עמוס עוז, מתוך: "באור התכלת העזה".

הוקרה לעליית יהודי אתיופיה - החברה הישראלית למדליות ומטבעות

בנובמבר 1984 במבצע הטסה שכונה "מבצע משה" ואחריו "מבצע שלמה" הובאו לישראל, רוב יהודי אתיופיה.

בתחרות אמנותית לעיצוב המדליה זכו שני אמנים ילידי אתיופיה: יוסף אליאס, עלה לישראל ב- 1984 בגיל 12, ובוגר בצלאל בתקשורת חזותית; אלמו אישטה, יליד 1960, למד אמנות בבית ברל ועובד במוזיאון ארץ-ישראל ברמת אביב. פני המדליה: על פני המדליה טור ארוך של העולים לירושלים ופניהם מביעים סבל ודבקות במטרה. בראש צועד אב שהתאלמן בדרך ומחזיק את תינוקו, מאחוריו איש תומך בחברו. גב המדליה: בצד הגב סמלי התרבות והמסורת של בני הקהילה: הקסים עם מטריותיהם הססגוניות בראש ההר בחג הסיגד, בתים אופייניים, בית הנידה, בית הכנסת וכלי עבודה, כמו קדרות ונולי אריגה. בהיקף המילים מתוך התפילה "מרחוק ישתחו לירושלים הקדושה" בעברית ובגעז.

עיצוב: יוסף אליאס ועלמו אישטה באדיבות החברה הישראלית למדליות ומטבעות

- מהי הצהרת הזהות הבולטת במדליה? מהם מרכיביה של זהות זו?
- הסמלים בגב המדליה מציגים מאפיינים יחודיים של יהודי אתיופיה- אילו פרטים נועדו להבחין את ביתא ישראל מן האוכלוסיה האתיופית, הלא - יהודית?

יוצאי אתיופיה בישראל

• 2009

<https://www.youtube.com/watch?v=xGFHEwGJ2SY>

• 2012

שרת הקליטה לאתיופים: "תגידו תודה"

במהלך דיון בכנסת בנושא גילויי הגזענות בקריית מלאכי, אמרה שרת העלייה והקליטה סופה לנדבר לפעילים האתיופים: "תגידו תודה על מה שקיבלתם". אחד הפעילים אמר לח"כים: "הבית הזה צבוע"

חדשות 2 | 11 בינואר 2012

במקום מחאה - הכרת תודה? שרת הקליטה סופה לנדבר (ישראל ביתנו) אמרה היום במהלך דיון בוועדת העלייה והקליטה של הכנסת לנציג העדה האתיופית כי עליהם להגיד "תודה על מה שקיבלתם."

הוועדה התכנסה עקב גילויי הגזענות נגד אתיופים בקריית מלאכי. תושבי שכונה שלמה חתמו על הסכם סודי לסרב למכור או להשכיר דירות לבני העדה. אחד מהם הגדיל לעשות והסביר: "הם מריחים כמו פצצת אטום."

המהומה בוועדה החלה כשגדי יברקן, פעיל חברתי בן העדה האתיופית, אמר לחברי הכנסת, "הבית הזה צבוע, אתם אנשים צבועים. לא ראיתי אף ח"כ שהוציא הודעת גינוי במקרה שלנו."

השרה לנדבר השיבה, "אתה צריך להבין שמדינת ישראל משקיעה רבות בנושא הזה, תגידו תודה על מה שקיבלתם". לאחר מכן חזרה על דבריה בריאיון לגלי צה"ל ואמרה: "זו לא בושה להגיד תודה למדינה שעשתה למענם המון."

בני העדה האתיופית ופעילים של תנועות נוער ערכו אמש הפגנת מחאה בקריית מלאכי, בעקבות גילויי הגזענות בעיר.

וועדה – committee

לסרב – to refuse

להגדיל לעשות – to outdo oneself

להריח – to smell

מהומה – commotion

צבוע – hypocritical

גינוי – condemnation

בושה – shame

• 2014

מחצית מבני העדה האתיופית סבורים ששוטרים נטפלים אליהם בלי סיבה

מחקר באוניברסיטת בן גוריון מגלה כי שליש מבני העדה איבדו את אמונם במשטרה. אולי זה קשור לעובדה שכשליש מהקטינים בכלא הם אתיופים

15.06.2014 יניב קובוביץ

אם אתם אתיופים יש לכם סיכוי גדול יותר להיעצר על ידי המשטרה סתם, בלי סיבה. אם אתם אתיופים סביר להניח שאתם לא חושבים שהמשטרה מעניקה לכם ביטחון, להפך. אם אתם אתיופים בוודאי לא תופתעו אם ינהגו בכם בחוסר הגינות, ולא תצפו להסבר מהשוטרים. לפי מחקר חדש, המשטרה מקבלת הערכה נמוכה ביותר בקרב יוצאי אתיופיה.

אפשר לטעון שהכל בראש שלהם, שרק נדמה להם שהם על הכוונת יותר מאחרים בשל צבע עורם. אבל גם אם יש גרעין של אמת בטענה, תחושתיהם יכולות לקבל חיזוק מהעובדה שיותר מ-20% — לפי האגודה הישראלית למען יהודי אתיופיה 30% — מהקטינים שִׁמְרָצִים עונש מאסר בכלא הם אתיופים, אף כי שיעורם באוכלוסייה הוא כ-1.6% בלבד.

• 2015

ב-27 באפריל 2015 פורסם סרטון המתעד תקרית בחולון, בו נראו שוטר ומתנדב מכים את דָּמָאס פִּיקָדָה, חייל ממוצא אתיופי. בעקבות הסרטון שהציג רק את קטעי תקיפת השוטרים את החייל נערכו הפגנות סוערות בכל רחבי הארץ במחאה על יחס המשטרה ליוצאי אתיופיה בישראל, יחס שלטענתם נגוע בגזענות. לאחר המקרה נעצר החייל פיקדה בגין תקיפת שוטרים, השוטר הושעה והמתנדב שהיה באירוע הוצא משירות המשטרה. מאוחר יותר העלתה חקירת האירוע כי החייל היכה תחילה את השוטרים, אחרי שמנעו ממנו לעבור באזור שנסגר עקב חפץ חשוד.

ב-3 במאי נערכה אחר הצהריים הפגנה שאלה הגיעו, בנוסף לבני העדה האתיופית, חברי כנסת, סופרים, עיתונאים ואזרחים שביקשו להזהות עם המאבק. עם רדת הלילה ההפגנה בכיכר רבין נהפכה להתפרעות. חלק מהמתפרעים ניפצו חלונות של בתי עסק ומכוניות באזור. לאחר מכן זרקו לעבר השוטרים אבנים ומוטות. בתגובה להפרות הסדר הפעילה המשטרה רימוני גז, רימוני הלם וזרנוקי מים. במהומות נפצעו 35 שוטרים ו-11 אזרחים ונעצרו 26 מתפרעים. בדיון הארכת מעצר שנערך למחרת בבית המשפט, טען נציג משטרת ישראל כי מגמת המשטרה הייתה להפגין איפוק מול ההתפרעויות, אך אלו "עברו קו אדום". מנגד, אנשי ציבור בני העדה האתיופית אמרו שההפגנה לא אמורה הייתה להיות אלימה, ורק חלק קטן מהמפגינים התפרע.

נטפלים, להטפל – to harass
לאבד אמון – to lose faith
קטין – minor

להיעצר – to be arrested
סביר – probable
להניח – to assume
מעניקה, להעניק – לתת
בקרב – בתוך

לטעון – to claim
על הכוונת – in the crosshairs
גרעין – kernel
אגודה – association
מרצים, לרצות – to serve (in prison)
שיעורם, שיעור – amount

מתעד, לתעד – to document
תקרית – incident

בגין – בגלל
תקיפה – assault
הושעה, להשעות – to suspend
למנוע – to prevent

התפרעות – riot
ניפצו, לנפץ – לשבור
מוט – bar, rod
הפרות סדר – disruption of order
מהומות – התפרעויות
מגמה – intent
איפוק – restraint

• סרטון הסברה: המטה למאבק בגזענות

https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=ZdnAziH4ftQ

• 2016

אנחנו פה ואנחנו לא הולכים לשום מקום

הצעירים האתיופיים עשו הכל כדי להיטמע בחברה הישראלית:

התכחשו לשפתם, שכחו את המאכלים שלהם, ניסו לשכנע את הרבנות שהם יהודים, ואפילו החליקו שיער והבהירו את העור. זה לא הלך. אבל

אחרי שהמחאה שלהם גוועה הם גילו שאולי הם בכלל לא צריכים

אותנו. "פתאום הבנו שיש לנו תרבות שהיא אחת העתיקות בעולם. יש

לנו הכול משלנו ולא צריך טובות". היכנו לרנסנס האתיופי

יאנה פבזר בשן | מגזין mako | פורסם 01/09/16 10:58

יום שישי בערב בכניסה למועדון המְנְלִיק בתל אביב. ארבעה מאבטחים בוחים בנו, ממאנים להוריד את השרשרת המפרידה בינינו לבינם.

"זה מועדון המנליק?", אני שואלת ברוסית.

"כן", עונה הגבוה שבחבורה, "אבל זה מועדון אתיופי".

"אז אסור להיכנס?"

"מותר", הוא עונה מופתע כאילו התעורר הרגע מחלום, מרים סוף סוף את השרשרת ומאפשר לנו להיכנס. ארבעת הגברים דוברי הרוסית ממשיכים ללוות אותנו במבטיהם.

המנליק הוא אחד המועדונים הוותיקים במתחם המועדונים שליד רחוב המסגר בתל אביב. מנגנים בו בעיקר מוזיקה אתיופית, ורוב המבלים הם ממוצא אתיופי. אנחנו עולים במדרגות ונכנסים אל הרחבה האפלולית, שלא מזכירה בשום דבר את המועדונים המפונפנים של מרכז העיר.

"אתם נהנים כאן?", שואלת אותי צעירה ישראלית שעלתה לארץ מאתיופיה לפני למעלה מ-20 שנה, ומיד מוסיפה: "אצלנו הכי כיף. יש לנו את המוזיקה שלנו ואת הקהילה שלנו, ואני לא אעמוד שעות בתור בכניסה לאיזה מועדון, ואחכה לעבור סְלֶקְצִיָה, רק בשביל להרגיש שייכת. יש לנו הכול משלנו ולא צריך טובות".

המנליק הוא אמנם מועדון ותיק, אבל הוא לא היחיד בסצנה האתיופית. הוא ודומיו מציעים לצעירים בני העדה מקום שבו לא יצטרכו להתמודד עם סלקציה משפילה, וגם, ואולי בעיקר, גישה לתרבות ולמוזיקה האתיופיות. במשך שנים ארוכות צעירים ממוצא אתיופי נמלטו מתרבות האם מתוך תקווה שהדבר יעזור

להיטמע – to assimilate

התכחשו, להתכחש – to deny

גוועה – מתה

מאבטח – security guard

בוחים, לבהות – to gaze

ממאנים, למאן – to refuse

מתחם – area

אפלולית – darkness

מפונפן – slang, upscale

להתמודד – to cope

משפיל – degrading

גישה – approach

נמלטו, להמלט – לברוח

שחכה – forgetting

השכחה – making someone forget

הציתו, להצית – להדליק

סירוב - refusal

להם להיחשב כישראלים לכל דבר. את העניין המחודש בה, אחרי שנים של שִׁכְחָה וְהִשְׁכָּחָה, הציתו המחאות הגדולות של השנים האחרונות – תחילה ב-2012, בעקבות סירוב של ועדי הבתים בקרית מלאכי למכור דירות למשפחות ממוצא אתיופי, ובהמשך ב-2015, בתגובה לסרטון שבו נראו שוטרים מכים את החייל דמאס פיקדה. או כמו שאומר אבישי צהון ברוך, בן 34, פעיל חברתי ובמאי טלוויזיה וקולנוע: "פתאום הבנו שיש לנו תרבות שהיא אחת העתיקות בעולם ואנחנו לא מתביישים בה".

לקריאת המאמר המלא:

<http://www.mako.co.il/culture-weekend/Article-0cee2944bb4e651006.htm>

סרטון אנימציה: סלקציה

<https://www.youtube.com/watch?v=7ehUobkiR8I>

